

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/262/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204063
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723204063.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté deti Berkyové: 1. A. nar. XX. XX. XXXX, B. nar. XX. XX. XXXX a B. nar. XX. XX. XXXX, všetci občania SR, maloleté deti trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., t. č. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, Moyzesova 39, 968 01 Nová Baňa, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Mesto Detva, deti rodičov, matky: A. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Detva, t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Cintorínska 3, 950 50 Nitra, občan SR, a otca: F. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Dukelská štvrť 941/10, 018 41 Dubnica nad Váhom, občan SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u maloletej A. E., nar. XX. XX. XXXX, maloletej B. E., nar. XX. XX. XXXX a maloletej B. E., nar. XX. XX. XXXX n a r i a
ď u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Nová Baňa, Moyzesova 39, 968 01 Nová Baňa.

II. Otec maloletých detí F. E., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí E., A. nar. XX. XX. XXXX, B. nar. XX. XX. XXXX a B. nar. XX. XX. XXXX na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30% zo sumy životného minima vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, Moyzesova 39, 968 01 Nová Baňa.

III. Matka maloletých detí A. E., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí E., A. nar. XX. XX. XXXX, B. nar. XX. XX. XXXX a B. nar. XX. XX. XXXX na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30% zo sumy životného minima vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, Moyzesova 39, 968 01 Nová Baňa.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu Zvolen dňa 29. 09. 2023 domáhal, aby súd nad maloletými deťmi Berkyovými nariadil ústavnú starostlivosť a zároveň zaviazal rodičov platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na účet CDR Nová Baňa. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti Berkyové sa t. č. nachádzajú v Centre pre deti a rodiny G. E. od 14. 07. 2023 na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen sp.zn. 8P/175/2023. Dôvodom vyňatia detí zo starostlivosti rodičov bola skutočnosť, že matka im zabezpečovala osobnú starostlivosť po odchode otca detí do výkonu trestu v marci 2023 a táto bola tiež potom právoplatne odsúdená na nepodmienečný trest a v mesiaci júl 2023 mala nástup do výkonu trestu. Otec maloletých detí sa taktiež

v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, pričom predpoklad jeho návratu je november 2026. Tunajší úrad po vyňatí maloletých detí oslovil taktiež aj viacerých príbuzných aj zo strany rodiny matky ako aj otca, avšak nikto o dievčatá neprejavil záujem, o to aby sa o nich staral, teda či už formou pestúnskej starostlivosti alebo náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa poslednej správy Centra, kde v súčasnosti sú dievčatá, tieto sú spokojné, na pravidlá sa adaptovali a sú si navzájom oporou. V rámci leta absolvovali už s Centrom viacero aktivít. Cez sociálne siete sú v kontakte aj s ostatnou rodinou prevažne A. a B.. Čo sa týka školy ohľadom detí neboli avizované žiadne nedostatky. Centrum sa taktiež vyjadrilo, že nemajú výhrady, aby ústavná starostlivosť o deti sa realizovala aj naďalej u nich.

2. Na pojednávaní konanom dňa 06. 12. 2023 zástupca navrhovateľa uviedol, že oni trvajú na svojom návrhu. Naposledy boli s maloletými deťmi tento piatok, pričom z toho vyplynulo, že maloleté deti sú spokojné v predmetnom zariadení a chcú tam zostať. Zástupca Okresnej prokuratúry uviedol, že podľa nich boli splnené podmienky na nariadenie ústavnej výchovy, nakoľko v súčasnosti sa nikto iný nemá o deti starať. Zároveň poukázali na to, že aj dnes sa má realizovať a resp. dohodnúť dohoda o vine a treste u rodičov maloletých detí na Okresnej prokuratúre. Zástupca kolízneho opatrovníka uviedol, že oni súhlasia, aby maloleté deti boli umiestnené do ústavnej starostlivosti.

3. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Na základe rodných listoch maloletých detí bolo zistené, že otcom maloletých detí je F. E., nar. XX. XX. XXXX a matku je A. E., nar. XX. XX. XXXX.

5. Súd zo správy Centra pre deti a rodiny G. E. zo dňa 22. 09. 2023 zistil, že zdravotný stav maloletých detí je dobrý, sociálne sa maloleté deti začlenili riadne do kolektívu. Rodičia maloletých detí boli tiež písomne informovaní o ich umiestnení a tiež o všetkých dôležitých skutočnostiach. Na základe uvedených skutočností majú za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je aktuálne v najlepšom záujme maloletých detí.

6. Súd zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen zistil, že lustráciou bolo zistené, že t. č. sa otec maloletých detí nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, pričom výkon trestu má trvať do 10. 11. 2026.

7. Súd z písomného vyjadrenia matky maloletých detí zaslaného súdu dňa 18. 10. 2023 zistil, že táto súhlasí s podaným návrhom, nakoľko sa t. č. nachádza vo výkone trestu a momentálne je v situácii, že sa nedokáže o deti postarať. Zároveň súhlasila, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti. Súd z písomného vyjadrenia otca doručeného súdu dňa 30. 11. 2023 zistil, že on súhlasí, aby súd konal bez jeho prítomnosti a zároveň súhlasí s týmto návrhom a že po odpykaní trestu si podá návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti.

8. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

9. Podľa § 44 ods. 3 písm. c) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

10. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

14. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa

sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (C. m. p.) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k názoru, že návrh je v celom rozsahu dôvodný. Maloleté deti boli posledným rozhodnutím súdu zverené do ústavnej starostlivosti a to v konaní 8P/175/2023-13 zo dňa 03. 07. 2023. Situácia rodičov sa od posledného rozhodnutia súdu žiadnym spôsobom nezmenila. Tak otec ako aj matka v súčasnosti sa nemôžu u maloleté deti starať, nakoľko sú vo výkone trestu odňatia slobody. Okrem iného aj samotní rodičia súhlasili, aby maloleté deti boli umiestnené do ústavnej starostlivosti a taktiež toto vyplynulo aj z prania maloletých detí, ktoré vykonal navrhovateľ minulý piatok pred pojednávaním. Zároveň však súd poukazuje na to, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi je prechodným, avšak v súčasnej zložitej životnej situácii rodičov jediným možným riešením, keďže ani aktuálna rodina rodičov maloletých detí neprejavila o tieto žiadny záujem. Na základe týchto skutočností teda súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

26. Zároveň súd v zmysle § 81 zákona o rodine s poukazom na § 62 ods. 3 zákona o rodine rodičom, keďže neboli preukázané nejaké majetkové pomery určil minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje majetkové pomery vo výške 30% zo sumy životného minima.

27. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

§ 44 ods. 1, 3 písm. c) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 81 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2.ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.